Regionale ressursmiljøer for selvmordsforebygging og -forskning i helseregionene Nord, Midt og Vest

v/Hans Lander, Venke Aarethun og Målfrid Litlere

Senter for forebygging av selvmord i Nord-Norge

Senter for forebygging av selvmord i Nord-Norge er organisert under Psykiatrisk forsknings- og utviklingsavdeling ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN), og det ble etablert i 1996. Det har sine lokaler tilknyttet de psykiatriske avdelingene på Åsgård, i Tromsø.

I 2005 skal forankringen av senteret som en permanent virksomhet være på plass. Dette arbeidet skjer innenfor rammen av Sosial- og helsedirektoratets arbeid med fremtidig organisering av den regionale selvmords-, volds- og traumekompetansen.

Ansatte ved senteret ved årsskiftet 2003/2004:

Hans Lander
(100 %) er
fagkonsulent
og leder.

Ingrid Nesje
(100 %) er
fagkonsulent.

Agneta Ljungberg (50 %), er psykolog
og lokalisert ved Nordlandssykehuset,
Voksenpsykiatrisk poliklinikk i Fauske,
med DBT som arbeidsfelt.

Harriet Johansen (10 %) er konsulent og kontormedarbeider. Undervisningsprogrammet VIVAT er samlokalisert med senteret, og fagmiljøene trekker veksler på hverandre i det daglige arbeidet.

Virksomhet:

Senteret arbeider med å sikre gode oppfølgings- og behandlingsrutiner i helsetjenesten i regionen for mennesker i selvmordskrise og for etterlatte ved selvmord.

Hovedfokus er nå psykisk helsevern, der vi arbeider med kompetanseheving og kvalitetssikring på psykiatriske sykehus og DPS'er.

Senteret er en aktiv part i implementering av dialektisk atferdsterapi (DBT) i landsdelen, for tiden i Fauske/Bodø og Tromsø. DBT brukes i flere andre land som en anerkjent behandlings-tilnærming til mennesker med personlighetsforstyrrelse og selvmordsproblematikk.

Andre oppgaver er arbeid med etterlatte ved selvmord og samarbeid med LEVE (Landsforeningen for etterlatte ved selvmord).

Vi arrangerer videre ulike seminar og konferanser og tar også enkeltstående undervisningsoppdrag i utdannings-institusjoner, kommuner m.m.

Vi kan nås på følgende måter:

Postadresse:

Senter for forebygging av selvmord i Nord-Norge

UNN, Åsgård

Postboks 6124, 9291 Tromsø

Telefon: 77 62 78 19 / Telefaks: 77 62 75 30

harriet.johansen@unn.no eller selvsmord@unn.no

www.unn.no/selvsmord

Regionalt ressurscenter for selvmordsforskning og -forebygging i Midt-Norge

Regionalt ressurscenter for selvmordsforskning og -forebygging i Midt-Norge ligger i Trondheim. Vi er organisert under NTNU, Det medisinske fakultet, Institutt for nevromedisin. Dette er en foreløpig organisering i påvente av Sosial- og helsedirektoratets utredning om fremtidig organisering av regional kompetanse på selvmords-, volds- og traumefeltet i helseregion Midt.

Vi er to nyansatte ved senteret:

Venke Aarethun (100 %) er ansatt
som leder.
venke.aarethun@medisin.ntnu.no

Bente Espeland (100 %) er ansatt
som rådgiver.
Bente.espeland@medisin.ntnu.no

Siri Aakre Kolstad har vært ansatt i 20 % stilling som sekretær siden 2001.

Virksomhet:

I påvente av Sosial- og helsedirektoratets avklaring om fremtidig organisering er målet og ønsket vårt å videreføre det arbeidet som har vært drevet ved ressurscenteret i mange år:

Vi har etablert kontakt med det psykiske helsevern i Trondheim, samt Trondheim kommune, der vi blant annet planlegger undervisning og veiledning. Undervisningen på høyskolene i regionen vil bli videreført. Vi planlegger en nettverkskonferanse til høsten.

Selv om vi har bred erfaring fra psykiatri og rusomsorg, er selvmordsforebygging et relativt nytt område for oss begge og vi ser det som viktig å bygge opp egen kompetanse. Begge har starta ELF-utdanning (elementær forskerutdanning). I den forbindelse skal vi samarbeide med Heidi Hjelmeland på et forskningsprosjekt om holdninger til selvmord.

Vi ser gjerne at de som tidligere har hatt kontakt med senteret, tar kontakt med oss.

Besøksadresse: Østmarkveien 15, 7041 Trondheim.

Postadresse:

Regionalt ressurscenter for selvmordsforskning og -forebygging, MTFs, INM, 7489 Trondheim.

Tlf: Bente Espeland 73 86 46 49

Tlf: Venke Aarethun 73 86 46 85

Ressursmiljø for forebygging av selvmord i helseregion Vest

Ressursmiljø for forebygging av selvmord i helseregion Vest er organisert som et nettverk med stillinger i 3 av de 4 helseforetakene. Dette er en foreløpig organisering i påvente av Sosial- og helsedirektoratets utredning om fremtidig organisering av regional kompetanse på selvmords-, volds- og traumefeltet i region Vest.

For tiden arbeider disse personene i ressursmiljø Vest:

Målfrid Litlere (100 %), er tilknyttet Helse Bergen og har koordinatorfunksjon for regionen.
malfred.litlere@helse-bergen.no

Gudrun Austad (50 %) er prosjektleder i Helse Stavanger og er administrativt knyttet til Psykiatrisk klinikk ved Sentralsjukehuset i Rogaland.
gau@sir.no

Else-Helen Stokkvik (50 %) er koordinator for miljøet i Haugesund og er administrativt knyttet til Psykiatrisk klinikk ved Haugesund sjukehus.
else.helen.stokkvik@helse-fonna.no

Virksomhet:

Ressursmiljøet arbeider i hovedsak med å videreutvikle behandlingskjeden, samt gi veiledning og undervisning. De ansatte bistår sykehus, kommuner og bydeler med å utvikle

og kvalitetssikre rutiner for behandling og oppfølging av mennesker i selvmordskriser. Det arbeides også med å innføre slike rutiner på sykehus som tidligere ikke har hatt noen. En viktig oppgave er også arbeid med etterlatte. Det er et aktivt samarbeid med LEVE (Landsforeningen for etterlatte ved selvmord), som har lokallag i de tre fylkene her vest.

Innen psykisk helsevern settes det nå i gang en forløpstudie av selvmordsutsatte pasienter som legges inn i psykiatrisk akuttmodtak. Prosjektet som eies av psykiatrisk divisjon Helse Bergen, ledes av cand.san. Liv Mellesdal. Prosjektet vil være knyttet til Psykiatrisk Institutt, UiB og SSFF, UiO.

Forebyggingsforum arrangeres to ganger årlig i Bergen. Forumet er et dagsseminar som tar opp temaer vedrørende selvmordsforebygging og samler 90–120 fagpersoner.

Undervisningsprosjektet Vivat har ca 20 kursledere i region Vest, og "Førstehjelpskurs ved selvmordsfare" holdes jevnlig. Det kan også gjerne arrangeres kurs for interesserte, f. eks for kommuner, bydeler, helsefagskoler, frivillige organisasjoner mm. Dette gjelder også instanser i Sogn og Fjordane som for tiden ikke har Vivat-kursledere i aktiv tjeneste.

Ressursmiljøet i helseregion Vest vil være en samarbeidspartner og tilbyr støtte og veiledning til fagpersoner angående selvmordsforebyggende tiltak, både på systemnivå og mht. kompetansehevende tiltak.

Ta kontakt med oss:

Målfrid Litlere, Tiltak mot selvmord Fjell og Årstad DPS, Solheimsgt. 23 b Postadr: Pb 2377 Solheimsviken, 5824 Bergen
Tlf. 55 38 41 08

malfred.litlere@helse-bergen.no

Dagskonferanse og landsmøte 8.-9. mai i Tromsø

v/Terese Grøm

Temaet for dagskonferansen er i år "Unge voksne etterlatte", et satsingsområde for LEVE. Foreningens 5. dagskonferanse og landsmøte er et resultat av et nært samarbeid mellom de tre nordlige fylkene; Finnmark, Troms og Nordland.

I sin strategiske handlingsplan 2002 – 2005 satser LEVE sterkt på unge etterlatte som gruppe: Unge LEVE er etablert. Fylkeslagene oppfordres til, og er allerede i gang med, å rekruttere en ungdomsrepresentant inn i fylkesstyrene. Dessuten er det bevilget midler av Helse og Rehabilitering til det treårige prosjektet "Styrket omsorgsapparat til unge etterlatte ved selvmord". På bakgrunn av denne viktige satsingen er temaet for årets dagskonferanse "Unge voksne etterlatte".

I LEVE er det et vidt aldersspenn i kategorien unge/ungdom. Ved denne konferansen vil det primært handle om aldersgruppen 20–30 år, hvor samtalen skal stå i sentrum. Hvordan oppleves det å være ung i en familie når selvmordet skjer? Hvilke konsekvenser gir det for livet videre? Tre unge etterlatte ved selvmord vil delta i en samtale med prest og leder av Nordland

fylkeslag, Gunnar Kristiansen. Kari Dyregrov ved Senter for krisepsykologi i Bergen vil deretter gi oss et innblikk i hvilke reaksjoner et så traumatisk tap som selvmord kan gi unge mennesker. Dyregrov som er sosiolog og forsker, er den eneste i Norge som har tatt doktorgraden på etterlatte ved selvmord. Hun disputerte i november 2003 med avhandlingen *The loss of a child by suicide, SIDS, and accidents: consequences, needs and provisions of help*.

LEVE har tidligere hatt gode erfaringer med samtale i smågrupper ved konferansene. Samtalegrupper vil derfor få betydelig plass også i årets program. Engasjementet øker blant deltakerne. Muligheten til å komme med innspill oppleves lettere, og ikke minst, deltakerne har en mulighet til å komme tettere på hverandre og selvmords- og etterlattematikken. Dette er til glede og nytte både for etterlatte, fagpersoner og for andre

interesserte som er til stede. LEVE oppfordrer derfor alle fagpersoner som i en eller annen sammenheng har tilknytning til selvmord og/eller etterlatte i sitt daglige virke, til å delta. Vi ønsker dere velkommen til en maihelg i Tromsø – både til dagskonferanse og landsmøte.

Kontakt sekretariatet i LEVE for nærmere informasjon og påmelding, tlf. 22 50 25 70 eller e-post: post@levenorge.no

Nasjonal fagkonferanse "Etter selvmordet" 12.-13. okt. i Oslo

For første gang arrangerer LEVE en nasjonal fagkonferanse om etterlatte ved selvmord. Konferansen vil finne sted på Rikshospitalet, hvor en rekke spennende og interessante temaer vil bli tatt opp. Mer info kommer i neste nr.